

REALITATEA EVREIASCĂ

PUBLICAȚIE A FEDERAȚIEI COMUNITĂȚILOR EVREIEȘTI DIN ROMÂNIA

ANUL LI • NR. 266-267 (1066-1067) • 24 DECEMBRIE 2006 - 24 IANUARIE 2007 • 3 TEVET - 5 ȘVAT 5767 • 24 PAGINI - 2 LEI

ANUL NOU AL POMILOR

Marele Rabin
MENACHEM HACOHEN

„Omul e pomul câmpului“

Este unică și deosebită această sărbătoare printre sărbătorile poporului evreu. Majoritatea sărbătorilor au o legătură intimă cu Ereț Israel, dar Tu Bișvat este, în întregime, o sărbătoare israeliană, o sărbătoare care a crescut și s-a dezvoltat pe pământul acestei țări.

N-o poți sărbători după Halaha și în spiritul ei decât în Ereț Israel, căci în această perioadă începe pământul țării să se trezească din iarnă, copacii încep să înmugurească și vestesc, prin liniștea lor, primăvara care se apropie. Aceasta chiar este perioada potrivită pentru plantarea pomilor și a arborilor, adică tocmai perioada în care Tu Bișvat poate fi sărbătorit după Halaha și în spiritul ei. În tot timpul cât evreii au fost în Diaspora, Tu Bișvat a fost sărbătorit în mod mai simplu. O masă cu fructe din țară, care era consumată în această zi, servea ca amintire a sărbătorii. Dar, o dată cu renașterea lui Israel în țara străbunilor și cu atașamentul său reînnoit față de pământul Israelului, sărbătoarea Tu Bișvat a revenit în splendoarea ei de odinioară. Sărbătoarea veche-nouă a prins contur și conținut și a dobândit adevărata sa semnificație, specificul său deosebit - acela de sărbătoare a plantărilor în Israel.

Continuare în pag. 2

Sărbători care ne definesc

În tot anul, calendarul consemnează date încărcate de o semnificație legitimată din generație în generație, îmbogățită, capabilă să intre mereu în dialog cu actualitatea: aniversări, comemorări, sărbători cu rezonanță istorică. Ele aparțin memoriei colective și se adresează

conștiinței fiecărui membru al societății. Fac parte dintr-un patrimoniu spiritual inalterabil, reflectă resurse de adaptare și stimulează înțelegerea superioară a evoluției pe scara civilizației, prin respingerea festivismului leșinător, prin susținere și nuanțare a spiritului critic.

Așa este data de 15 ianuarie - ziua nașterii lui Mihail Eminescu.

Așa este data de 24 ianuarie - ziua unirii Moldovei cu Muntenia, nucleul solid al viitorului stat România.

Continuare în pag. 19

Comemorarea pogromului legionar din 21-23 ianuarie 1941, de la București

Am comemorat, la Templul Coral, 66 de ani de la pogromul legionar din ianuarie '41, care a înroșit cerul Bucureștiului de flăcările sinagogilor și cartierelor evreiești arzând. Ce-au simțit, atunci, oamenii care au trăit pogromul? Gândurile lor au prins glas prin vocea Șef Rabinului dr. Alexandru Șafran z.l., la prima comemorare a victimelor, rostită chiar în acel an:

„...Plângem sufletele voastre care odihnesc laolaltă cu ale celor Drepti în Israel, dragi și scumpe victime. Plângem pe tinerii noștri a căror căldură năvalnică de viață s-a stins brusc [...]. Plângem pe bărbății și părinții care au coborât în întunericul năpraznic al morții, lipsiți de luminița aprinsă la căpătâiul lor, după care soțiile și copiii își țipă surd durerea suferinței și a mizeriei [...]. Viața lor întreagă a fost doar o dăruire pentru Dumnezeu, pentru Kiduș Hașem, pentru sfințirea numelui lui Dumnezeu...“.

Relatarea comemorării - în PAG. 4-5

Și a fost Hanuca 5767

A existat o competiție tăcută, dar reală între comunități: care își primește mai frumos musafirii? Un concurs la care au muncit cu rezultate impresionante toți conducătorii comunitari și colectivele lor. Au venit, apoi, scrisori de mulțumire de la gazde, pentru că n-am preocupat osteneala și-am ajuns până la ei. „Tinerii au fost minunați și, împreună cu voi, au transformat Hanuca de la Rădăuți într-un veritabil regal“, ne-a scris Tania Grinberg, bunăoară. Cum să ncapă totul într-o picătură?! Miracolele de demult s-au întâlnit cu miracolele de azi. Am simțit viața acestor comunități - luminițe ale iudaismului în România - continuând să strălucească și să dea muguri, în pofida prognozelor sceptice.

prima oară, cântând pe Angela Similea: „Să mori, ucis, din dragoste rănită“, și am intuit amprenta storineană... Și a doua oară, când am primit de la Deda volumul său intitulat „Mă mai gândesc la dumneata, grăbită umbră trecătoare“, și am pariat din nou că e un vers de Storin.

Rezistență întru dăinuire, stimate Aurel Storin, și după 70... Inventează ceva, ca anii care se adună, să nu se scadă, totuși, din cei 120. E o contabilitate care păstrează șansa Premiului Nobel... Și după ce o afli, îți acordăm, săptămânal, un spațiu publicistic, să ne înveți și pe noi... Lecția dintâi - inaugurata deschidere a acestui curs dificil - și-o publicăm în numărul viitor al revistei... Și va fi o lecție, sper, din care vom învăța, cel puțin, „con amore“, prin muzică și vers, minimul necesar relansării relațiilor interumane spre misteriosul palier, ezoteric, al neîmbătrânirii... Prin artă și candoare!

DOREL DORIAN

LA O ANIVERSARE

Atât de tânărul, cândva, spiritualul și stenicul nostru confrate întru literatură și publicistică evreo-română, Aurel Storin, a împlinit, s-ar zice, primii săi... 70 de ani. Harul i-l cunoșteam, încă din anii când primele noastre piese de teatru, „Secunda 58“ și, respectiv, „O felie de lună“, se întâlneau pe scena „Pomului Verde“ ieșean, în admirabila traducere în idiş a bătrânului Kara. „Câți ani are Storin?“. „Poeții nu au vârstă - mi-a răspuns Kara. Candoarea lor refuză orice îmbătrânire“. Avea dreptate Kara, dar meditațiile lui Storin asociază acum, mai mult

decât oricând, revelațiilor maturității depline, farmecul incitant al descoperirii și redescoperirii de sine... Cu o cuceritoare, imensă, sinceritate... Chiar și candoarea încăruntă, în timp, devine tot mai necrutătoare... Candoarea și surâsul sunt ale floretistului, azi, care a învățat să-și înfrunte succesul, cât și dezamăgirile - inevitabile, totuși -, cu grația discretă a înțelegerilor noi, aflate la hotarul nostalgic al vârstei sale de azi.

Da, Aurel Storin a împlinit, cu eleganță aristocratică și îndreptățit orgoliu, vârsta evreului care a scris Biblia, cu mii de ani în urmă, o înțelege azi și o simte încorporată în sine, chiar nemaiștiind s-o citească... Am câștigat de două ori, „jucând“ pe Aurel Storin... Atunci când am auzit-o, pentru

Dr. AUREL
VAINER

75

COMITETUL
DIRECTOR
AL F.C.E.R.

„Un lider
cu care
ne
mândrim“

Aniversarea frumoasei vârste de 75 de ani ne oferă un binevenit prilej de meditație asupra înnoirilor de substanță petrecute în viața Federației noastre, un prilej de apreciere pentru intensa și complexa activitate pe care o desfășurați zi de zi, pentru binele comunităților noastre.

Conducerea Federației Comunităților Evreiești din România are bucuria de a vă adresa cele mai călduroase urări de sănătate deplină, de bucurii și viață lungă împreună cu cei dragi.

Vă dorim din toată inima să beneficiați în continuare de succese în toate domeniile, de putere de muncă, bucurându-vă de aprecierea și respectul nostru.

Pentru Aurel Vainer - un lider cu care ne mândrim: „La Mulți Ani!“.

PAG. 3 Arta de a comunica,
puterea de a convinge

LEGA PRIVIND LIBERTATEA RELIGIOASĂ ȘI REGIMUL GENERAL AL CULTELOR

„O expresie concentrată
a democrației românești“

PAG. 2 Interviu cu
președintele F.C.E.R.,
deputat
dr. AUREL VAINER

La intrarea României în Uniunea Europeană, am adus și noi o modestă contribuție

1 ianuarie 2007 a însemnat încununarea strădanilor, de peste 15 ani, ale României pentru a intra și oficial în marea familie europeană. De-acum se deschide un alt capitol în viața țării noastre, un drum care la început se va dovedi destul de spinos, dar care la sfârșit ne promite „luminița de la capătul tunelului“. Împreună cu poporul român, minoritățile ce trăiesc pe teritoriul țării noastre, inclusiv noi, evreii, ne vom ală-tura eforturilor comune pe care le-am depus și până acum și care ne vor duce către acel bine, pe care l-am invidiat la alții și la care am visat de peste jumătate de secol.

În PAG. 2 - extrase
din alocuțiunea rostită
de președintele F.C.E.R.,
deputat dr. AUREL VAINER,
la ședința comună a Camerei
Deputaților și Senatului,
din 20 decembrie 2006